

Nr 103.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till om- och tillbyggnadsarbeten vid statens skeppsprovningsanstalt m. m.; given Stockholms slott den 15 februari 1946.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Gunnar Myrdal.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 15 februari 1946.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, ERLANDER, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG.

Efter gemensam beredning med cheferna för finans- och ecklesiastikdepartementen anför chefen för handelsdepartementet, statsrådet Myrdal:

I årets statsverksproposition (kapitalbudgeten, bil. 9, punkt 3) har Kungl. Majt föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Om- och tillbyggnadsarbeten vid statens skeppsprovningsanstalt för budgetåret 1946/47 beräkna ett investeringsanslag av 450 000 kronor. Jag torde nu ånyo få anmäla detta ärende.

För uppförande av byggnader för statens skeppsprovningsanstalt och för skeppsbyggeriinstitutionen vid Chalmers tekniska högskola ha för budgetåren 1936/37—1939/40 och 1941/42 anvisats reservationsanslag å tillhoppa 1 600 000 kronor, varjämte för budgetåret 1944/45 anvisats ett investeringsanslag av 25 000 kronor. För utrustning av nämnda byggnader ha vidare för budgetåren 1937/38 och 1939/40—1941/42 anvisats reservationsanslag å sammanlagt 395 000 kronor.

Enligt beslut den 23 november 1945 har Kungl. Maj:t bland annat före-

skrivit, att ifrågavarande byggnader, vilkas uppförande handhäfts av Chalmerska byggnadskommittén, skulle från och med den 1 januari 1946 ställas under byggnadsstyrelsens förvaltning samt att byggnaderna skulle å statens allmänna fastighetsfond, byggnadsstyrelsens delfond, redovisas var för sig, byggnaden för skeppsprovningssanstalten med ett byggnadsvärde av 1 125 000 kronor och byggnaden för skeppsbyggeriinstitutionen med ett dylikt värde av 500 000 kronor.

Av anslaget till utrustning belöper största delen å den för skeppsprovningssanstalten anskaffade utrustningen.

I skrivelse den 7 november 1945 har *styrelsen för statens skeppsprovningssanstalt* hemställt, att förslag måtte föreläggas 1946 års riksdag om anvisande av anslag å sammanlagt 560 000 kronor till anstaltens om- och tillbyggnad samt till ytterligare utrustning. Till stöd härför anför styrelsen i huvudsak följande.

Statens skeppsprovningssanstalt har nu varit i funktion under fem år. Det har under denna tid visat sig, att verksamheten alltmer tenderat till att taga en avsevärt större omfattning än vad vid anstaltens ursprungliga planering kunnat förutses. På grund härav ha verkstads- och kontorslokaler redan visat sig otillräckliga. Särskilt har detta kommit till synes under det senaste året. Denna i och för sig glädjande omständighet har bl. a. berott på att även mindre varv och företag numera efter tillkomsten av skeppsprovningssanstalten funnit det lämpligt och förenligt med sina intressen att genom modellförsök närmare förundersöka sina projekt. Blotta förekomsten av en skeppsprovningssanstalt inom landet har sålunda skapat förut ej förefintliga behov. Den alltmer ökande uppdragsstocken har även berott på att undersökningar beställts och utförts för uppdragsgivare i Norge, Danmark, Finland och Island. Även denna verksamhet har under det senaste året fått stegrad omfattning. Ehuru en del av de utländska uppdragen sannolikt äro betingade av de nuvarande tidsförhållandena, synas dock alla tecken tyda på att stegringen av anstaltens verksamhet kommer att fortvara och att behovet av utvidgning av anstaltens lokaler därför kommer att bliva allt mer och mer trängande.

Som ett belägg för verksamhetens expansion under den sista tiden kan nämnas, att under de nu förflutna fyra första månaderna av innevarande budgetår ha till statsverket redan inlevererats ca 115 000 kronor, utgörande inkomster å utförda uppdrag och undersökningar. Som jämförelse kan erinras om att under budgetåret 1944/45 belöpte sig inkomsterna till 212 943: 78 kronor och under budgetåret 1943/44 till 141 161: 92 kronor.

I skrivelse av den 4 december 1944 till investeringsutredningen framlade anstalten förslag till utbyggnad av anstaltens lokaler samtidigt som hemställan gjordes, att investeringsutredningen måtte upptaga ett erforderligt belopp till sådan utbyggnad i sin investeringsplan. Investeringsutredningen upptog med anledning härav ett belopp av 570 000 kronor till utbyggnad av anstaltens anläggningar i sitt betänkande med förslag till investeringsreserv för budgetåret 1945/46. Det angivna beloppet baserade sig på ett preliminärt utbyggnadsförslag, som uppgjorts av arkitekten för anstaltens nuvarande anläggningar, professor M. Wernstedt. Professor Wernstedt har sedermera av byggnadsstyrelsen erhållit i uppdrag att ytterligare bearbeta sitt ursprungliga förslag. Ett modifierat och samtidigt något begränsat slutligt förslag har numera av professor Wernstedt inlämnats till byggnadsstyrelsen. Av upprättad situationsplan framgår storleksordningen av den utbyggnad av anstal-

ten, som ingår i detta förslag. Härtill kommer även inrättandet av en vattenbassäng för förvaring av paraffinmodeller. Denna har planerats att läggas under hallen i anläggningens västra ände. Bassängen kommer att behövas, då anstalten inom den närmaste framtiden hoppas kunna övergå till att tillverka modellerna i paraffin i stället för som hittills — på grund av tidsförhållandena — i trä.

Styrelsen beräknar kostnaderna för det nu föreliggande reviderade förslaget enligt följande uppställning:

Nybyggnader	kronor	280 000
Byggnadsarbeten i den befintliga byggnaden	»	55 000
Planering och vägar	»	40 000
Sanitär installation	»	15 000
Värme och ventilation	»	40 000
Elektrisk installation	»	15 000
Ritningar, kontroll och oförutsett	»	60 000

Summa kronor 505 000.

Av situationsplanen kan utläsas att byggnadsförslaget avser en 43 meter lång och 7 meter bred tillbyggnad i två våningar, innehållande i bottenvåningen finmekanisk verkstad, monteringshall, uppackningsrum och driftingenjörskontor samt i övre våningen ritkontor med två chefsrum jämte biutrymmen i båda våningarna. I tillbyggnaden erhålles en nyttig golvyta av 430 m². I befintlig kontors- och verkstadsavdelning skulle endast smärre ändringar vidtagas.

För ytterligare utrustning av byggnaden beräknar styrelsen i sin skrivelse ett belopp av 55 000 kronor, fördelat med 25 000 kronor å fast inredning m. m. 15 000 kronor å möbler, mattor och elektrisk armatur samt 15 000 kronor å nyanskaffning av verktygsmaskiner.

I promemoria den 28 januari 1946 har därefter chefen för anstalten lämnat följande närmare uppgifter om kostnaderna för den ytterligare utrustningen:

Fast inredning m. m. (25 000 kronor).

Komplettering av befintligt förvaringsskåp för ritningar. (Nuvarande förvaringsskåp, som på sin tid drog en kostnad av ca 9 000 kronor, är nu i det närmaste fullbelagt. En utbyggnad av detta skåp att räcka under ytterligare 5 å 6 år planeras i samband med flyttning av ritkontoret till ny lokal. Härför beräknas en kostnad av 10 000 kronor.)

Ritbord (komplettering av redan befintliga).

Bänkar och skåp i nytillkomna verkstadslokaler.

Skåp och annan inredning i förrådsrum (som planeras inrättat).

Telefonväxel.

Eventuell smältugn för mässing.

Möbler, mattor, elektrisk armatur (15 000 kronor).

Möbler i nytillkomna arbetsrum.

Linoleummattor (ca 200 m²).

Kassaskåp.

Elektrisk armatur.

Nyanskaffning av verktygsmaskiner (15 000 kronor).

Instrumentmakaresvarv.

Verktygsslipmaskin.

Byggnadsstyrelsen har i infortrat utlåtande förklarat sig ur byggnadsteknisk synpunkt icke ha något att erinra mot det nu föreliggande förslaget till utbyggnad av anstalten. Enligt ämbetsverkets mening syntes dock byggnadskostnaderna vara väl högt beräknade och syntes kunna minskas till 450 000 kronor.

Enligt från byggnadsstyrelsen inhämtad uppgift innebär styrelsens beräkning av byggnadskostnaderna å ena sidan en sänkning av desamma med 70 000 kronor för nybyggnaderna och med 20 000 kronor för ritningar, kontroll och oförutsett samt å andra sidan en ökning med 35 000 kronor för byggnadsarbeten i den befintliga byggnaden.

*Departements-
chefen.*

Verksamheten vid statens skeppsprovningensanstalt har visat sig vara av mycket stor betydelse för skeppstekniken och sjöfarten. Under den tid av mer än fem år, under vilken verksamheten pågått, har arbetsvolymen oavbrutet ökat. För närmare kännedom om anstaltens förhållanden torde jag få hänvisa till årets statsverksproposition, tionde huvudtiteln, punkten 61. Under denna punkt har Kungl. Maj:t på min hemställan föreslagit en betydande ökning av anstaltens avlöningsanslag för nästa budgetår för att giva anstalten möjlighet att bemästra de ökade arbetsuppgifterna.

Ökningen av verksamheten gör det emellertid därutöver nödvändigt att utvidga anstaltens lokalutrymmen. Det förslag därutinnan, för vilket jag nyss redogjort, synes mig väl avvägt, och jag tillstyrker därför, att de med förslaget avsedda arbetena komma till utförande. Mot byggnadsstyrelsens beräkning av kostaderna har jag intet att erinra.

Jag anser mig likaledes böra förorda anskaffning av utrustning för anstalten i den omfattning anstaltsstyrelsen föreslagit. Styrelsens kostnadsberäkningar beträffande utrustningen ha ej givit mig anledning till erinran.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels till Om- och tillbyggnadsarbeten vid statens skeppsprovningensanstalt å kapitalbudgeten, statens allmänna fastighetsfond, för budgetåret 1946/47 anvisa ett investeringsanslag av kronor 450 000,

dels ock till Statens skeppsprovningensanstalt: Utrustning under tionde huvudtiteln för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av kronor 55 000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Siegmund Vogel.